

ATVEJIS 3

Televizijos talentų realybės šou

BRITAIN'S GOT TALENT

Atlikėjo Tokio Myerso pasirodymas talentų realybės šou „Britain's Got Talent 2017“

Metodinę priemonę parengė Živilė Mičiulytė, dokumentinio kino ir teatro režisierė
Analizuojamą pasirodymą galima pasižiūrėti čia: <https://www.youtube.com/watch?v=zIyTDegX9Bs>

Bendrosios kompetencijos: komunikavimo, pažinimo, socialinė pilietinė, kultūrinė, iniciatyvumo ir kūrybingumo.

Specialieji gebėjimai: mokiniai suvoks esminius talentų realybės šou kūrimo principus, gebės pastebėti pagrindinius audiovizualinės kalbos elementus juose ir samprotauti apie tai, kaip, pasinaudojant jais, realybė gali būti konstruojama, sukuriamą.

TELEVIZIJOS ŽIŪRIMUMAS

„Aš nežiūriu televizijos“, – taip neretai sako dažnas (ypač jaunesnio amžiaus) žmogus. Atsiradus internetui, televizijai buvo žadamas išnykimas – toks pats, kaip ir kinui, kai buvo išrasta televizija. O dar anksčiau buvo kalbama, jog atsiradęs kino menas pakeis ir į užmarštį nustums teatrą. Vis dėlto visi šie kultūros reiškiniai gyvuoja iki šių dienų, kinta tik jų formos, prisitaikydamos prie šiandieninio žiūrovo ir vartotojo įpročių. Pavyzdžiui, kalbant apie televizijos realybės šou, tikriausiai visiems (net ir nežiūrintiems televizijos) yra žinomas realybės šou „Kardashianų šeima“ (angl. *Keeping Up With The Kardashians*), nes šis televizijos kūrinys yra išsiplėtęs toli už jos ribų – realybės šou matomi šeimos nariai turi ir savo pokalbių laidas, virš šimto milijonų sekėjų turinčias socialinių tinklų paskyras, kosmetikos, drabužių linijas ir t. t.

Šiuolaikinės televizijos produkcija mus pasiekia ne tik per televizoriaus ekraną, bet ir per įvairias internetines platformas, socialines medijas ir kitas žiniasklaidos priemones, todėl, keičiantis jos formoms, tampa svarbu perprasti veikimo principus, poveikio priemones bei ugdyti medijų raštingumo gebėjimus šioje srityje, kad galėtume

Realybės šou „Kardashianų šeima“ plakatas

suvokti, kodėl, pavyzdžiui, viena ar kita situacija mums atrodo atpažįstama, suprantama ar trokštama. Galbūt todėl, jog esame ją matę jau ne kartą?

TELEVIZIJA IR REALYBĖ

Televizija, kaip ir kitos medijos, prisideda prie to, kaip suprantame mus supantį pasaulį. Filosofas Kristupas Sabolius savo knygoje *Įsivaizduojamybė* (2013) kalbėdamas apie kiną (o jo išvalgos aktualios ir nagrinėjant televiziją) teigia, jog kinas gali silpninti vaizduotę ir ugdyti pasyvumą: „Specialieji efektai, greitas montažas, dviejų frazių dialogai, koncentruotas veiksmas. Sąmonės režimas čia visuomet seka iš paskos. Tačiau mūsų pasyvumas pasiekia didžiausią mastą. Mes sapnuojame svetimą sapną. Negana to, pamažu atrofuojasi mūsų sapnavimo raumenys. Sąmonė apauga iliuzijų riebalais.“

Filosofas teigia, jog panašiai kaip važinėjant automobiliu ir nevaikštant, mūsų kūnas silpsta ir apauga riebalais, taip ir dažnai žiūrint filmus (kuriuos jis pavadina *svetimais* sapnais) gali išnykti mūsų vaizduotė, nes filmuose viskas įsivaizduojama už mus (svarbu pastebėti, jog ši Saboliaus pastaba tikrai negali būti ir nėra taikoma *visiems* kino filmams). Taigi, grįžtant prie televizijos, – ji dažnai už mus gali suvokti tikrovę ir tai yra labai pavojinga: televizija yra dirbtinis (sukurtas) konstruktas, todėl būtina suprasti, perprasti jo kūrimo struktūras bei veikimo principus, jei nenorime, kad televizija mąstytų už mus.

VIEŠOSIOS DARBOTVARKĖS FORMAVIMO TEORIJA

Kalbant apie televizijos ir realybės santykį, svarbu suprasti, jog televizija turi labai didelę įtaką visuomenės nuomonės formavimuisi. Egzistuoja **viešosios darbotvarkės formavimo teorija** (angl. *agenda-setting theory*), teigianti, jog visuomenė daug didesnę dėmesį kreipia į įvykius ir reiškinius, kurie pateko į žiniasklaidos akiratį, nei į tuos, kurie nėra pavišinti, o televizija vis dar sudaro didelę dalį žiniasklaidos. Taip yra, kalbant plačiau, ne tik su naujienomis, bet ir su bendrosiomis tendencijomis, t. y. tam tikri gyvenimo būdo modeliai, kuriuos dažnai matome televizijoje, tampa mums priimtini, savaime suprantami – juos dažniau matome ir todėl daug geriau atsimeiname.

REALYBĖS TELEVIZIJA

Realybės televizijos (angl. *reality TV*) sąvoka atsirado praėjusio amžiaus devintojo dešimtmečio pradžioje. Realybės televizijos pradžia siejama su įvairiomis laidomis, kurios pasakojo apie tikrus nusikaltimus ir buvo kritikuojamos dėl to, jog iš nusikaltimo kuria pramogą, šou. Tokioje realybės televizijoje kasdienybės ir realybės vaizdai tampa svarbia televizijos dalimi: daugėja pokalbių šou, dingusiųjų paieškos tarnybų, teatralizuotų teismų, realybės šou ir panašių kūrinių, kuriuose, kaip dažnai teigiama, bus pristatomos *nesuvaldytos emocijos*. Įvairūs realybės šou ir visa realybės televizija yra patraukli žiūrovui, kadangi atrodo, jog tai viena iš demokratijos apraiškų (*televizijoje gali būti visi*). Taip pat televizija sudaro išpūdį, jog tik ji gali atskleisti talentus, t. y. peršama mintis, jog talentingas žmogus be televizijos nėra toks talentingas, nes nėra matomas. Tačiau svarbu suprasti, jog realybės televizija turi daug daugiau bendra su fikcija nei su dokumentika ar tikrove, tiesiog fikcijai kurti yra naudojami tikrovės vaizdai.

POST-TIESA

Šiomis dienomis vis daugėja netikrų naujienų (angl. *fake-news*), dabartinę visuomeninę būklę itin tiksliai apibūdina sąvoka **post-tiesa** (angl. *post-truth*), kuri nusako visuomenės tendenciją tikėti į emocijas orientuojamais, bet faktais nepatvirtintais teiginiais. Todėl tampa itin svarbu apmąstyti įvairius reiškinius, suteikiančius galimybę manipuluoti *tikrovės* ir *realybės* sąvokomis, konstruoti tikrovės suvokimo schemas ir modelius.

REALYBĖS ŠOU

Pati *realybės šou* sąvoka yra gana paradoksali: *realybė*, paprastai sakant, yra tai, kas tikra, nesukurta, o *šou* yra fikcija – sukurtas, sukonstruotas ir dirbtinis dalykas. Realybės šou yra viena iš tų sričių, kurioje manipuliacija vaizdu yra dažnas reiškiny. Realybės šou gali būti skirstomi į dvi pagrindines rūšis: šou, kurių tikslas dokumentuoti egzistuojančias gyvenimo aplinkybes; šou, kurių metu tikri žmonės yra pa-

talpinami į jiems neįprastas aplinkybes (tokiuose šou dažnas konkurencijos principas, t. y. dalyviai varžosi tarpusavyje). Vienas iš antrojo tipo pavyzdžių yra įvairūs talentų šou – vieno tokio šou („Britain's Got Talent“) ištrauka šioje atvejo analizėje ir yra pristatoma.

REALYBĖS ŠOU „BRITAIN'S GOT TALENT“

„Britain's Got Talent“ (į lietuvių kalbą pavadinimas galėtų būti verčiamas „Didžiosios Britanijos talentai“) realybės šou priklauso pasaulinei realybės šou „Got Talent“ franšizei, t. y. itin didelio populiarumo šou, kuriame rungtiasi įvairūs skirtingo amžiaus žmonės, komisijai ir žiūrovams pristatantys įvairiausius savo talentus.

TRIJŲ AKTŲ IR DVIEJŲ POSŪKIO TAŠKŲ STRUKTŪRA

Šiame atvejuje analizuojamo atlikėjo Tokio Myerso pasirodyme „Britain's Got Talent 2017“ (prieiga: <https://www.youtube.com/watch?v=zIyTDegX9Bs>) galima rasti klasikinę scenarijaus struktūrą – vadinamąją **trijų aktų ir dviejų posūkio taškų scenarijaus struktūrą**, naudojamą ir daugybėje vaidybinių kino filmų, kadangi padeda koncentruoti žiūrovo dėmesį, išlaikyti intrigą ir papasakoti dramatišką istoriją. Šios struktūros elementai:

1. **pradžia** (pristatomas pagrindinis personažas ir aplinkybės);

„Britain's Got Talent“ komisija

2. **pirmasis posūkio taškas** (kuomet įvyksta kažkoks įvykis, dėl kurio personažas turi pradėti siekti tam tikro tikslo);
3. **dėstymas** (jo metu personažas siekia savo išsikelto tikslo (tikslo siekiantis personažas yra vadinamas *protagonistu*), tačiau kažkas jam visą laiką trukdo (toks protagonistui trukdantis personažas yra vadinamas *antagonistu*);
4. **antrasis posūkio taškas** (dar vadinamas kulminacija; nužymi įvykį, kurio metu personažas galutinai pasiekia arba nepasiekia savo tikslo);
5. **pabaiga** (kurioje yra matoma personažo reakcija į pasiektą arba nepasiektą tikslą, daromi tam tikri apibendrinimai apie filmo temą, idėją).

Kalbant apie realybės šou ištrauką, galima pastebėti, jog ji sukonstruota naudojantis priemonėmis, kurias dažnai galima pamatyti vaidybiniuose kino filmuose; taip realybė, *patalpinta* į atitinkamą struktūrą ir formą, gali *prikaustyti* žiūrovą prie ekranų.

PRADŽIA

Pradžioje matome komisiją, kuri laukia naujo dalyvio, matome ateinantį dalyvį, kuris papasakoja, kad muzika jam buvo tarsi išsigelbėjimas iš sudėtingos aplinkos, kurioje jis gyveno, ir padėjo neigiamas emocijas paversti teigiamomis. Taip pat pradžioje sužinome, jog pergalė šiame konkurse jam yra itin svarbi, – taip dar labiau padidinama įtampa; galime suprasti, jog tuo siekiama, kad žiūrovas galvotų, jog tuoj pat jis stebės ne šiaip tikslo siekimą, ne šiaip kovą, o ypatingą kovą, kuri dalyviui yra labai svarbi.

PIRMASIS POSŪKIO TAŠKAS

Pirmasis posūkio taškas, kuomet personažas pradeda siekti savo tikslo (pereiti į kitą varžybų etapą), įvyksta tada, kai nueina fortepijono link, ketindamas atlikti savo kūrinį.

DĖSTYMAS

Visas toliau matomas veiksmas yra dėstymas, kuriame **protagonistas** (atlikėjas Tokio) siekia savo tikslo, atlieka kūrinį ir kovoja su **antagonistu** (publika ir komisija). Dėstymo metu matome jo „kovą“ (aišku, perkeltine prasme), kurios metu turi įtikinti publiką ir komisiją, jog jo atlikimas yra talentingas. Komisija

iš pradžių įtariai ir ramiai jį stebi, kol po truputį matome, kad tiek publika, tiek komisija pradeda atlikėją palaikyti, t. y. protagonistas po truputį artėja prie tikslo.

ANTRASIS POSŪKIO TAŠKAS

Kulminacija (t. y. antruoju posūkio tašku) galima laikyti tą siužeto vietą, kurioje komisija jam pasako „taip“, t. y. suteikia leidimą keliauti į kitą konkurso etapą, – veikėjas pasiekia savo tikslą.

PABAIGA

Pabaigoje matome atlikėjo Tokio džiaugsmą gavus šį sutikimą, t. y. pasiekus savo tikslą, taip pat, išėjus atlikėjui, girdime komisijos komentarus, kuriuose jie giria ką tik matytą atlikėją.

MONTAŽAS

KADRŲ RŪŠYS

Kadras – ištisa nufilmuota atkarpa nuo kameros įjungimo iki išjungimo (arba sutrumpinta montažo metu). Egzistuoja keturios pagrindinės kadrų rūšys, keturi pagrindiniai kadravimo variantai: bendras planas (kai žmogus matomas visu ūgiu), vidutinis planas (žmogus matomas iki pusės, iki juosmens), stambus planas (matomas žmogaus veidas) ir detalė (matoma kokia nors smulkesnė žmogaus kūno dalis, pavyzdžiui, akis, nosis ir pan., arba koks nors kitas smulkus objektas).

SKIRTINGŲ KADRŲ PLANŲ NAUDOJIMAS

Kalbant apie montажą galima pastebėti, jog visi filmo kadrai sumontuoti būtent pagal anksčiau pristatytą scenarijaus struktūrą, sąmoningai didinant įtampą: ten, kur reikia, kad žiūrovas matytų emocijas, naudojami stambūs planai (komisijos veidai ar atlikėjo veidas, kuomet jis groja įsijautęs į muziką, jo klausantys žiūrovai ir panašiai). Ten, kur žiūrovas turi matyti, kaip protagonistas groja, kamera šiek tiek atsitraukia ir rodo vidutinius arba bendrus planus su fortepijonu, žiūrovų pilną salę – tokie bendri kadrų planai

paryškina situacijos didingumą, t. y. galima pamatyti, kiek daug žiūrovų stebi atlikėją, ir įsivaizduoti, kokia įtampa jį dėl to turėtų slėgti.

Stambus planas

Stambus planas

Bendras planas

DOKUMENTINIS FILMAVIMO STILIUS

Taip pat šioje ištraukoje galima pastebėti dviejų tipų kadrus: vieni (tokių ištraukoje yra dauguma) nufilmuoti labai gražiai, estetiškai, kamera yra stabili arba gražiai judanti (pavyzdžiui, tolygus krano judesys), o kiti kadrai labiau primena dokumentinį stilių, jais gali būti siekiama priminti žiūrovams, kad tai, ką jie žiūri, yra realybė, tikrovė. Pavyzdžiui, kadrai, kuriuose žiūrovai žiūri į atlikėją ir jį komentuoja (jų realistiškumą pabrėžia ir nekokybiškas, techniškai blogai įrašytas garsas), kadrai iš užkulisų ir pan.

Dokumentinio stiliaus kadras

KADRŲ IR VEIKSMŲ SEKA

Svarbu suprasti, kad žiūrėdami tokius realybės šou, mes matome ne tikrąją realybę (aišku, jog atsakymas į klausimą, kas yra *tikrovė* ar *realybė*, yra labai sunkus ir, tikriausiai, subjektyvus), bet tą jos versiją, kurią pasirinko sukurti šou kūrėjai. Pavyzdžiui, kai atlikėjas baigia groti, pirmiausia pamatome, kaip atsistoja vienas žiūrovas (matome sėdinčio žiūrovo stambų planą, jis sėdi, plodamas atsistoja), tada matome, kad kadro fone pradeda atsistoti ir kiti žmonės, komisija, o realybės šou komandos žmonės ploja iš užkulisių. Galbūt realybėje taip ir nevyko, tačiau montažu galima šį epizodą padaryti dramatiškesnį, sukurti įspūdį, jog iš pradžių atsistojo vienas žmogus, tada kitas, tada dar kitas ir galiausiai visa publika ploja atlikėjui – taip svarbi ir emocionali akimirka gali būti išretinta, t. y. trunkanti galbūt šiek tiek ilgiau nei realybėje.

Kadrų ir veiksmų seka

FLASHBACK'AS

Ištraukos pradžioje galima pastebėti kitą audiovizualinės kalbos elementą, t. y. *flashback'ą* (nėra tikslaus šios sąvokos vertimo į lietuvių kalbą, bet artimiausia reikšmė būtų *žvilgsnis į praeitį*), kuomet istorija grįžta šiek tiek į praeitį (tokia pasakojimo technika labai dažna vaidybiniuose filmuose): atlikėjas ateina į sceną, kalbasi su komisija ir tuo metu veiksmas tarsi persikelia į praeitį, matome iš anksto nufilmuotą personažo interviu, o vėliau vėl grįžtama į sceną. Flashback'as yra viena iš nelinijinio pasakojimo technikų. **Linijiniame pasakojime** įvykiai pasakojami chronologine seka, t. y. nuo pradžios iki galo, o **nelinijiniame** laikas šokinėja, t. y. iš dabarties galima grįžti į istorijos praeitį, nusikelti į ateitį ir panašiai (yra ne viena nelinijinio pasakojimo rūšis).

Flashback'as

KONTRASTAS

Dar viena svarbi meninė priemonė, kurią galima aptikti ir šioje realybės šou ištraukoje, yra kontrastas. Tai labai dažnai meno kūriniuose naudojama priemonė, padedanti sužadinti žiūrovo emocijas. Pavyzdžiui, jeigu filme yra scena, kurioje įvyksta koks nors baisus, nelaimingas ar liūdnas įvykis, tai tokios scenos efektas ir išpūdis žiūrovui bus stipresnis, jei prieš ją žiūrovas bus matęs laimingą ir džiugią sceną. Kontrastas paryškina emociją – paprastai sakant, pamatęs itin laimingą sceną žiūrovas gali dar labiau ir

stipriau suvokti nelaimingos scenos baisumą. Šioje ištraukoje pasirodantis atlikėjas taip pat pristatomas kontrasto pagalba, tik kiek kitokio, nei ką tik minėtame pavyzdyje. Atlikėjas Tokio groja klasikinį kūrinį (Claude'o Debussy „Clair de lune“, liet. „Mėnesiena“), tačiau jo įvaizdis neprimena stereotipinio klasikinės muzikos atlikėjo įvaizdžio – vietoj klasikinio jis dėvi džinsinį švarką, džemperį su gobtuvu ir turi dredus. Todėl jam pradėjus groti klasikinę muziką, kontrastas tarp jo išvaizdos ir atliekamos muzikos maloniai nustebina, t. y. žiūrovas galbūt nesitikėjo iš tokio atlikėjo išgirsti būtent tokios muzikos, nes tikriausiai ta pati televizija yra suformavusi klasikinės muzikos atlikėjų stereotipą. Galima prieštarauti, jog Tokio išvaizda ir atliekama muzika iš tikrųjų yra realybė, t. y. realybės šou kūrėjai greičiausiai neprašė nieko suvaidinti ar imituoti, tačiau reikia suprasti, kad kūrėjai iš daugybės norinčiųjų dalyvauti atrenka būtent tuos atlikėjus, kuriuos nori (taigi atranka irgi yra strategija, tam tikras „montažas“, tik jau kita prasme).

NUORODOS Į KITUS KŪRINIUS

Šį kontrastą dar labiau pabrėžia atlikėjo interviu metu minimas Hogvartsas. Žymusis rašytojos Joanne K. Rowling sukurtas personažas Haris Poteris iš nelaimingo savo gyvenimo, kuriame kentė namiškių patyčias, pateko į burtų mokyklą Hogvartsą, kuriame visas jo gyvenimas pasikeitė (galbūt ir atlikėjo gyvenimas lemtingai pasikeis laimėjus šou?). Ši kino citata, nuoroda į kitą kūrinį sustiprina kontrastą ir gali padėti žiūrovui pamėgti atlikėją. Tikėtina, kad realybės šou kūrėjai pasirinko sumontuoti būtent šią jo citatą, nes ji atitiko personažo, kurį jie norėjo sukurti, vaizdinį.

PAMOKOS PLANAS KLASĖJE:

1. Su moksleiviais aptarkite, kiek jie, jų pačių manymu, praleidžia laiko žiūrėdami televiziją. Galbūt televizijos produkciją jie žiūri kitais kanalais? Kokią, jų požiūriu, įtaką turi televizija jų gyvenimui, nuomonės formavimuisi? (*Galima naudotis informacija, esančia skyriuje „Televizijos žiūrimumas“.*)
2. Su moksleiviais pasikalbėkite, ar jie žiūri realybės šou. Jei taip, – tai kokius? Kodėl būtent šiuos? Ar, jų požiūriu, realybės šou yra tikrovė, ar nėra? Ar jie yra pastebėję galimų manipuliacijų tikrove tuose realybės šou, kuriuos žiūri? Jei taip, – tai kokių? Kokiomis priemonėmis realybės šou kūrėjai manipuliuoja (ar gali manipuluoti) tikrove? (*Galima naudotis informacija, esančia skyriuose „Televizija ir realybė“, „Realybės televizija“ ir „Realybės šou“.*)
3. Prieš žiūrint atveįjį nagrinėjamą realybės šou ištrauką, pasakykite moksleiviams, kad žiūrėdami turi stengtis atpažinti audiovizualinės kalbos elementus, kurie ištraukoje naudojami taip pat, kaip ir kino filmuose. (*Moksleiviai turėtų naudotis bendro išsilavinimo žiniomis.*)
4. Jei po peržiūros vyksiančiame aptarime niekas nebus įvardijęs trijų aktų ir dviejų posūkio taškų scenarijaus struktūros, pristatykite ją. (*Galima naudotis informacija, esančia skyriuje „Trijų aktų ir dviejų posūkio taškų struktūra“.*)
5. Pristatę paklauskite moksleivių, gal jie gali aptarti kokį nors jų matytą kino filmą, naudodamiesi šia struktūra. Jei niekas negalės to padaryti, galite pristatyti tikriausiai daugumai moksleivių žinomo filmo „Vienas namuose“ (rež. Chris Columbus, 1990) filmo struktūrą: jo pradžioje yra pristatomas pagrindinis personažas Kevinas ir jo nesutarimai su šeima; pirmasis posūkio taškas – tėvai išvyksta ir tiek jie, tiek Kevinas suvokia, jog jis liko namuose vienas; dėstymas – Kevino (protagonisto) tikslas yra apsaugoti namus, o vagių (antagonistų) tikslas yra juos apvogti, tarp jų vyksta kova; antrasis posūkio taškas – Kevinas galutinai įveikia vagis; pabaiga – Kevinas džiaugiasi apsaugotais namais ir tuo, jog jo šeima sugrįžo. Galbūt, aptarus šį pavyzdį, kas nors iš moksleivių jau galės pasakyti savąjį. Dar kartą paklauskite moksleivių, ar kas nors norėtų savo matytą filmą išnagrinėti pagal šią struktūrą. Kai baigsite struktūrų kino filmuose aptarimą, peržiūrėkite realybės šou ištrauką dar kartą (jeigu reikia) ir kartu su moksleiviais įvardykite, kur šioje ištraukoje yra pradžia, kur – pirmasis posūkio taškas ir t. t.

6. Toliau tęskite audiovizualinių priemonių aptarimą: ką galite pasakyti apie filmo montажą? Kaip jis paryškina pasakojamą istoriją (scenarijaus struktūrą)? Kam ištraukoje naudojami stambūs planai, kam – bendri (prieš tai tikriausiai vertėtų papasakoti moksleiviams, kokie būna kadru planai)? Ar moksleiviai pastebi, kad dauguma kadru ištraukoje nufilmuoti labai tvarkingai, estetiškai, bet yra keletas labiau dokumentinių kadru? Kokia jų reikšmė šioje ištraukoje? (*Galima naudotis informacija, esančia skyriuje „Montažas“.*)
7. Paklauskite, ar personažas (atlikėjas) moksleiviams atrodo malonus, ar ne. Kodėl? Aptarkite, ką sužino-
te apie atlikėją. Ką jo personažui suteikia minima nuoroda į Hogvartsą? Tai tinkama proga padiskutuoti apie tai, kad kartais realybės šou kūrėjai sukuria teigiamo, patinkančio žiūrovams personažo įvaizdį, o kartais – neigiamo. Gal mokiniai galėtų pateikti tokių personažų pavyzdžių (iš jų matytų realybės šou) ir pabandytų paanalizuoti, kaip sukuriami skirtingi personažų įvaizdžiai? (*Galima naudotis informacija, esančia skyriuose „Kontrastas“ ir „Nuorodos į kitus kūrinius“.*)
8. Moksleiviai turi susiskirstyti į grupes ir sugalvoti vieną talentų realybės šou pasirodymą (galima naudotis jau matytais pasirodymais arba sugalvoti savo). Kiekviena grupė turi užpildyti lentelę (prie-
das Nr. 1) ir pristatyti ją visiems.

NAMŲ DARBAS NR.1

Moksleiviai (po vieną arba grupėse) turi nufotografuoti suvaidintą fotoistoriją (10 nuotraukų), turinčią trijų aktų ir dviejų posūkio taškų dramaturginę struktūrą. T. y. reikia nufotografuoti 10 nuotraukų, iš kurių be jokio papildomo paaiškinimo būtų galima suprasti siužetą, istoriją (ir ta istorija turi turėti pradžią, pirmąjį posūkio tašką, dėstymą, antrąjį posūkio tašką ir pabaigą). Taip pat mokiniai turi pasi-
stengti, kad ši jų suvaidinta istorija atrodytų kuo tikroviškesnė, kuo labiau dokumentinė, t. y. kad kuo mažiau atrodytų, jog ji yra suvaidinta. Fotografuodami mokiniai turi atkreipti dėmesį į skirtingus kadru planus, t. y. kaitalioti kadruotę, pasistengti, kad tas pats kadru planas (bendras planas / vidutinis pla-
nas / stambus planas / detalė) nebūtų naudojamas du kartus iš eilės.

NAMŲ DARBAS NR.2

Perskaitykite Ramūno Čičelio tekstą „Gyvenimas kaip realybės šou“ (prieiga: <<https://www.kulturpolis.lt/tv-trajektorijos/gyvenimas-kaip-realybes-sou/>>).

Pasiruoškite pamokoje atsakyti į klausimus.

1. Kaip manote, kokia yra pagrindinė teksto mintis? Galbūt tekstas turi keletą minčių?
2. Ar su ja (ar jomis) sutinkate, ar nesutinkate? Argumentuokite.

Trumpas personažo pristatymas	
Personažo talentas, kurį jis pristato	
Istorijos pradžia	
Pirmasis posūkio taškas	
Dėstymas	
Antrasis posūkio taškas	
Pabaiga	
Išskirtiniai audiovizualiniai elementai ir jų reikšmė (skirtingi kadru planai, kameros darbas ir pan.)	

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. CONNECT!ONS / Med!aLit Moments, 2013 Nr. 54. Prieiga: <https://www.medialit.org/sites/default/files/connections/reality%20tv%20and%20media%20literacy.pdf>.
2. Lina Kaminskaitė-Jančorienė, Gintė Žulytė, Dideli maži ekranai. Prieiga: https://97f89d77-d59e-42bd-9151-507e165b1744.filesusr.com/ugd/396118_2d07177285a64773bd18d1d264eff76c.pdf.
3. Eglė Gelažiūtė-Pranevičienė, „Televiziniai talentų šou: galimybė ir iliuzija“. Prieiga: <https://www.mic.lt/lt/ivykiai/2019/06/18/televiziniai-talentu-sou-galimybe-ir-iliuzija/>.
4. Aleksandras Česnavičius, „Televizija kintančiame žiniasklaidos pasaulyje“. Prieiga: <http://mokslozurnalai.lmaleidykla.lt/publ/0235-7186/2009/2/122-129.pdf>.
5. Žygintas Pečiulis, „Realybės fenomenas televizijoje: visuomenės transformacijų atspindžiai“. Prieiga: <https://etalpykla.lituanistikadb.lt/object/LT-LDB-0001:J.04~2005~1367151237074/J.04~2005~1367151237074.pdf>